

LÄROMEDELSFÖRETAGEN

Remissyttrande över Ansvar och oberoende – Public service i oroliga tider

Läromedelsföretagen har beretts tillfälle att yttra sig över Public Service-kommitténs betänkande "Ansvar och oberoende – Public service i oroliga tider" (SOU 2024:34). Läromedelsföretagen företräder svenska förlag verksamma på läromedelsmarknaden, kurslitteraturmarknaden och marknaden för olika former av vuxenutbildning.

Läromedelsföretagens medlemmar och UR har i flera avseenden sammanfallande målgrupper och intressen, vilket inte i samma utsträckning är fallet med SVT och SR. Läromedelsföretagen begränsar därför sitt yttrande till vissa aspekter på UR:s verksamhet.

UR:s utbildningsuppdrag i en teknikneutral kontext

Konstruktionen med en offentligt finansierad producent av utbildningsmaterial jämte en rad kommersiella producenter av liknande material rymmer givetvis en motsättning. Den tekniska utvecklingen underlättar en konvergens av format, och medför att så gott som alla producenter av läromedel utnyttjar och publicerar i olika medier och format. Ett teknikneutralt sändningstillstånd för UR ökar risken för att offentligt framtaget material konkurrerar med kommersiellt producerat material och riskerar således att försämra förutsättningarna för att ta fram utbildningsmaterial. Som nedan konstateras är det därför av vikt att systemet med förhandsprövning bibehålls, såsom kommittén också föreslår.

Vi delar kommitténs uppfattning att det inte bör ställas krav på UR att öka sitt utbildningsutbud. Vår utgångspunkt är snarare den som kommer till i UR:s sändningstillstånd (8 §): "Verksamheten ska inriktas på att förstärka, bredda och komplettera insatser som görs av andra på dessa områden." Vi ställer oss positiva till att detta förhållningssätt behålls.

Ett sätt UR verkligen skulle kunna förstärka, bredda och komplettera övrigas insatser på är genom att ställa sitt offentligt finansierade innehåll till förfogande för hela läromedelsbranschen på konkurrensneutrala villkor. Där kan SR tjäna som förebild, med sin inbäddningsbara spelare som kan användas av vem som helst, även kommersiell media. Vi är också förvånade över uppgiften att någon sidoverksamhet inte förekommit.

Förhandsprövning

Vi delar den uppfattning som diverse remissinstanser, där ibland public-service företagen själva, givit uttryck för i tidigare remissförfaranden, nämligen att gränsdragningen mellan kompletterande

verksamhet och kärnverksamhet är otydlig. Med tanke på den tekniska utveckling som ägt rum på medieområdet sedan 2010 framstår det dock som märkligt att inga nya tjänster av större betydelse inom public service-företagens kompletterande verksamhet lanserats eller väsentliga ändringar av befintliga tjänster inom denna verksamhet företagits från 2010 fram till idag. Såväl public service bolagen själva som kommersiella aktörer har ju möjlighet att anmäla tjänster till förhandsprövning, men det är givetvis public-service bolagen själva som bäst känner sin verksamhet, i synnerhet sådant som befinner sig i en utvecklingsfas. Vi finner det viktigt att förhandsprövningen faktiskt används, samt att reglerna för förhandsprövningen – inte minst med tanke på kommande teknikneutrala villkor – ändras så att inte bara långvarig eller permanent kompletterande verksamhet kan prövas.

Lund den 9 september 2024

Jerker Fransson
Läromedelsföretagen